

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/83/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713220897
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7713220897.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Martina Kolesára, v spore žalobkyne: X. A., S.. XX.X.XXXX, M. W. V., Q. Č. XXX, právne zastúpenej JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, so sídlom v Humennom, Námestie slobody 25 proti žalovaným: 1. M.. F. R., S.. XX. XX. XXXX, M. W. V., Q. Č. XXX, X. Š. R., S.. XX.X.XXXX, M. W. V., Q. Č. XXX, obaja právne zastúpení Mgr. Igorom Paliderom, advokátom, so sídlom Zubrohlava 215, o náhradu škody, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 7C/4/2014- 435 zo dňa 12.2.2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 7C/4/2014- 455 zo dňa 8.4.2020, ako aj s opravným uznesením č.k. 7C 4/2014-504 zo dňa 9.2.2021

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom, ako aj s opravným uznesením.
- II. P r i z n á v a žalovaným v 1. a 2. rade proti žalobkyni 100 % nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Dopĺňacím rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia súd prvej inštancie rozhodol v tomto znení:

III. Žalobkyni súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

IV. Súd n e p r i z n á v a Slovenskej republike nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni.

3. Opravným uznesením označeným v záhlaví tohto rozhodnutia súd prvej inštancie rozhodol v tomto znení:

I. O p r a v u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce č. k. 7C/4/2014-435 zo dňa 12. februára 2020 v záhlaví tak, že titul a priezvisko právneho zástupcu žalovaných v 1. a 2. rade má správne znieť: X.. Q..

II. O p r a v u j e dopĺňací rozsudok Okresného súdu Michalovce č. k. 7C/4/2014-455 zo dňa 8. apríla 2020 v záhlaví tak, že titul a priezvisko právneho zástupcu žalovaných v 1. a 2. rade má správne znieť: Mgr. Palider.

4. Predmetom konania je žaloba žalobkyne o náhradu škody, doručená súdu prvej inštancie dňa 5.12.2013, ktorou žalobkyňa žiadala, aby súd zaviazal oboch žalovaných spoločne a nerozdielne jej nahradiť škodu vo výške 2.385,08 eur s príslušenstvom spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50% ročne zo sumy 2.385,08 eur od 7.9.2013 do zaplatenia, ako aj nárok na náhradu trov konania, keďže pri výstavbe susedného rodinného domu žalovaných so súpisným číslom XXX došlo k navýšeniu ich pozemku, čím počas zrážok voda z rodinného domu a pozemku steká na dvor, na ktorom stojí rodinný dom žalobkyne so súpisným číslom XXX. Táto situácia trvá niekoľko rokov s tým, že zo strany žalovaných napriek vykonaným šetreniam a upozorneniam, aj zo strany úradu pre štátny stavebný dohľad, nedošlo k odstráneniu tohto protiprávneho stavu, ktorým vznikla na rodinnom dome žalobkyne škoda, ktorú ale musela riešiť svojpomocne a to tým, že si dala vykonať čiastočnú drenáž rodinného domu, aby odstránila príčinu vlnutia základov rodinného domu a tým predišla vzniku ešte väčších škôd na nehnuteľnosti. Za vykonanie tejto služby zaplatila sumu 2.385,08 eur, ktorá predstavuje náklady za tieto stavebné práce, ktoré musela uhradiť. Vzhľadom na to, že medzi konaním / v tomto prípade nekonaním / žalovaných a vlnutiu základov rodinného domu a pozemkov žalobkyne existuje príčinná súvislosť spočívajúca v opomenutí zabezpečiť odtokanie dažďovej vody, po zvýšení úrovne pozemku žalovanými, vzniklo žalobkyni právo požadovať od žalovaných náhradu škody, ktorá jej vznikla, ktorá v danom prípade predstavuje náklady, ktoré za stavebné práce pri čiastočnej drenáži rodinného domu žalobkyňa zaplatila a to vo výške 2.385,08 eur, nakoľko žalovaný dobrovoľne na základe výzvy náhradu škody žalobkyni neuhradili.

5. Žalovaní so žalobou nesúhlasili, považovali ju za nedôvodnú s tým, že poukazovali na písomnosť Obce Q. - Č. zo dňa 20.7.2012 adresovanú Krajskému stavebnému úradu Košice, v ktorom sa konštatuje, že príčiny zamákania rodinného domu so súp. číslom XXX nemusia byť iba z dôvodu rozostavanej stavby s tým, že oni na pozemku vykonali všetky opatrenia na to, aby voda z ich pozemkov nad mieru primeranú pomerom nezatekala na pozemok žalobkyne, pričom žalobkyňa nemá dlhodobu na svojej hospodárskej stavbe strešné žľaby a ani nemala na svojom rodinnom dome zhotovené riadne zvislé a vodorovné izolácie s tým, že vznik škody pramení práve z nečinnosti žalobkyne.

6. Súd prvej inštancie už vo veci rozhodol rozsudkom sp.zn. 7C/4/2014 zo dňa 21.9.2016, ktorým zamietol žalobu žalobkyne a priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni s tým, že proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, na čo krajský súd uznesením sp.zn. 3Co/138/2017 zo dňa 19.4.2018 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže mal za to, že žalobkyňa súdu doručila návrh na vykonanie znaleckého dokazovania v zmysle § 207 ods. 3 CSP, na čo súd prvej inštancie nebral zreteľ a rovnako vo vyhodnotení skutkového stavu nevzal zreteľ ani na záverečnú správu z hydrogeologického prieskumu na čl. 222 spisu, taktiež znalecký posudok č. 93/2015 vypracovaný znalcom E.. U. Q. na čl. 118, z ktorého vyplýva, že medzi terénnymi úpravami žalovaných a zamokrením stien žalobkyne je percentuálny súvis 10%, čím vykonané dokazovanie nevyhodnotil v zmysle § 191 a nasl. CSP s odkazom aj na § 220 ods. 2 CSP s tým, že právne posúdenie veci je vždy vecou súdu s odkazom na ust. § 419 Občianskeho zákonníka (ďalej len v „OZ“).

7. Na základe vykonaného dokazovania aj jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vec právne posúdil podľa ust. §415 OZ, § 417 ods. 1, 2 OZ, § 418 ods. 1, 2 OZ, § 419 OZ, § 420 ods. 1 - 3 OZ, § 438 ods. 1, 2 OZ, § 442 ods. 1-4 OZ a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby žalobkyne.

8. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že v rámci výstavby rodinného domu žalovaných, súp. č. XXX, došlo k navýšeniu ich pozemku. Túto skutočnosť nepopreli ani samotní žalovaní, pričom zo znaleckého posudku znalca E.. U. Q. na čl. 113-127 spisu je zrejmé, že k navýšeniu oproti pôvodnému stavu pozemku došlo o cca. 300 mm, a tieto práce na navýšení pozemku sa vykonali v období roku 2000-2002. Z vyjadrenia žalobkyne vo veci samej zo dňa 3.8.2015 na čl. 132-136 spisu je zrejmé, že okrem navýšenia pozemku zo strany žalovaných a výstavby rodinného domu žalovanými, v rozpore so stavebným povolením, za absolútne prioritnú príčinu zamoknutia stavby žalobkyne, žalobkyňa považuje neakceptovateľné zasypanie odvodňovacej ryhy slúžiacej na bezproblémové odvádzanie dažďových

a povrchových vôd do rigolu pri štátnej ceste. Zo skôr uvedeného znaleckého posudku je zrejmé, že znalec zaznamenal na pozemku žalovaných zrealizovanie trativodu z drenážnych rúr DN č. 110 metrov smerujúcich od západnej časti rodinného domu so súp. č. XXX, s vyústením na severnej časti pozemku a taktiež trativod z drenážnych rúr DN 50 mm smerujúci od západnej časti rodinného domu, súp. č. XXX, s vyústením do priekopy, ktorá sa nachádza na obecnom pozemku. Rodinný dom súp. č. XXX S. Q.. Č.. XXX/XXX a drobná stavba na parcele č. XXX/XXX, majú zrealizovanú zvislú a ležatú dažďovú kanalizáciu z plastových rúr DN 200 mm, vyústenú na obecnom pozemku do priekopy s tým, že vyspádovanie pozemku žalovaných je zrejmé z informatívnej kópie mapy na č.l. 122 spisu. Zo znaleckého posudku znalca E.. U. Q. je ďalej zrejmé, že projektová dokumentácia rodinného domu žalovaných a stavebné povolenie korešpondujú s reálnym geodetickým vytyčením stavby žalovaných. Súčasne geodetické vytyčenie stavby žalovaných vo vzťahu ku geodetickému vytyčeniu nehnuteľnosti žalobkyne nie je v rozpore a spĺňa požiadavky na umiestnenie jednotlivých objektov žalovaných, k existujúcemu objektu rodinného domu žalobkyne, v zmysle predloženej projektovej dokumentácie rodinný dom - stavebník F. R. a manželka Š.. Táto skutočnosť korešponduje s rozhodnutím obce Q. Č., sp. zn. č. j. 124/2012 zo dňa 30.8.2012, na základe ktorého bolo povolené užívanie stavby stavebníkom a to žalovanými.

9. Po vykonaní hore citovaných dôkazov súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa v priebehu konania ale žiadnym listinným dôkazom nepreukázala, že zo strany žalovaných došlo k protiprávnemu úkonu, t.j. že ich konanie (zasypanie odvodňovacej ryhy, navýšenie pozemku, výstavba rodinného domu príp. iné) by bolo v rozpore s objektívnym právom s tým, že zo záverečnej správy z hydrogeologického prieskumu na čl. 224 - 224 je zrejmé, že terénnymi úpravami na pozemku žalovaných došlo k zmene režimu povrchových a podzemných vôd, keďže aj znalec uviedol, že terénnymi úpravami pozemkov žalovaných a užívaním týchto plôch, dochádza k zhutneniu, čo má za následok nedostatočné vsiakovanie povrchových vôd na danej parcele, pričom táto skutočnosť sa spolupodieľa na zamokrení stien domu žalobkyne v 10%, čo ale nepreukazuje, že práve zo strany žalovaných došlo k porušeniu právnych povinností, keďže z výpovede znalca na pojednávaní na str. 250 a 262 spisu vyplýva, že práve žalobkyňa nemala zrealizované žiadne izolácie ani vodorovné, ani zvislé a znalec taktiež predpokladal, že vlhkosť na jej rodinnom dome musela byť už aj v čase, keď pozemok žalovaných bol využívaný ako orná pôda s tým, že stavebný materiál, ktorý je základom rodinného domu a hospodárskej časti rodinného domu žalobkyne, nie je vhodný ako stavebný materiál do základov a v prípade, ak by boli zrealizované stavebnoizolačné práce zvislé a vodorovné, tak by k týmto poruchám na rodinnom dome žalobkyne nedošlo. Vo vzťahu k terénnym úpravám, ktoré sú zrejmé zo záverečnej správy hydrogeologického prieskumu, ako aj zo znaleckého posudku znalca E.. U., taktiež aj z jeho vyjadrenia vyplýva, že užívaním týchto plôch dochádza k zhutneniu, čo má za následok nedostatočné vsakovanie povrchových vôd na danej parcele s tým, že táto skutočnosť sa spolupodieľa na zamákaní stien domu žalobkyne v pomere 10%, čo je ale podľa súdu objektívnou skutočnosťou a nie subjektívnym zavinením zo strany žalovaných, keďže v konaní nebolo zo strany žalovaných so zreteľom na vykonané dokazovanie preukázané porušenie právnej povinnosti.

10. Po právnom posúdení veci v zmysle § 442 ods. 1 OZ súd prvej inštancie následne konštatoval, že v danom prípade si žalobkyňa uplatňuje škodu, ktorá predstavuje náklady, ktoré za stavebné práce pri čiastočnej drenáži rodinného domu zaplatila a to vo výške 2.385,00 eur, čo ale predstavuje majetkovú hodnotu, ktorú vynaložila na vytvorenie novej veci v zmysle § 415 OZ a preto ňou uplatnená škoda nie je skutočnou škodou v zmysle § 442 ods. 1 OZ, ale ide o náklady v zmysle všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 OZ, ktorých účelom je zabránenie vzniku škôd na rodinnom dome žalobkyne do budúcnosti a nakoľko žalobkyňa v zmysle § 420 OZ nepreukázala porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaných, vznik škody ako aj príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou a taktiež ani samotné zavinenie žalovaných, súd žalobu žalobkyne zamietol v plnom rozsahu.

11. Dodal, že čo sa týka právnej kvalifikácie veci v zmysle § 417 ods. 1 OZ, ako aj § 419 OZ, v konaní nebolo preukázané žiadnym dôkazom, že zo strany žalovaných žalobkyne bezprostredne hrozila škoda a že nárok, ktorý si žalobkyňa uplatňuje je náhradou účelne vynaložených nákladov, prípadne náhradou škody, ktorú pritom utrpela a to v rozsahu zodpovedajúcom škode, ktorá jej konaním bola odvrátená.

12. Keďže žalobkyňa v zmysle § 253 ods. 3 CSP nezložila preddavok na trovy znaleckého dokazovania, súd v zmysle § 207 ods. 2 CSP navrhované znalecké dokazovanie Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity - konzultačné stredisko v Košiciach nevykonal a rovnako nepokladal za potrebné

vypočúť neoznačenú svedkyňu v zmysle návrhu žalobkyne zo dňa 27.7.2016 na čl. 166 - 169 spisu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

13. Dopĺňacím rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia, keďže súd napadnutým rozsudkom opomenul rozhodnúť o trovách odvolacieho konania, ako aj trovách štátu s odkazom na právne posúdenie veci v zmysle § 255 ods. 1-3 CSP, § 262 ods. 1-3 CSP, § 253 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 - 3 CSP a s dôrazom na to, že v odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa (viď uznesenie Krajského súdu v Košiciach pod sp.zn. 3Co 138/2017 zo dňa 19.4.2018), priznal žalobkyni voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania a keďže v konaní vznikli aj trovy štátu, vyplatením odmeny znalcovi E.. U. Q. v sume 398,40 eur (viď uznesenie Okresného súdu Michalovce sp.zn. 7C/4/2014 zo dňa 7.1.2016 na čl. 207-210 spisu) konštatoval, že v danom prípade vznikol nárok štátu na náhradu trov konania voči neúspešnej strane, t.j. žalobkyni v rozsahu 100%, avšak vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa bola uznesením súdu prvej inštancie Michalovce sp.zn. 7C/4/2014 zo dňa 18.11.2014 oslobodená od zaplataenia preddavku na trovy znaleckého dokazovania, súd prvej inštancie nepriznal štátu nárok na náhradu týchto trov konania voči žalobkyni.

14. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote /včas) odvolanie žalobkyňa. Uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Ako prvé namietala tú skutočnosť, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy v znení preskúmania znaleckého posudku znalca E.. U. Q., keď konštatoval, že žalovaní neporušili žiadnu právnu povinnosť, vyplývajúcu im zo stavebného zákona, keďže v závere znaleckého posudku je jednoznačne konštatované, že na predmetných pozemkoch žalovaných nie je vidieť izoláciu pozemku, ktorá by zodpovedala príslušným normám a ani žalovaní nevlastnia žiadnu projektovú dokumentáciu na realizáciu hydroizolácie predmetných pozemkov, keďže žalovaní zrealizovali hydroizoláciu pozemkov bez projektu a predložili ju rok po zrealizovaní hydroizolácie, čím nekonali preventívne pred vznikom škôd na cudzom majetku a podľa pokynov stavebného úradu a tak sa minimálne v tomto rozsahu dopustili protiprávneho konania s tým, že aj znalec U.L. Q. konštatoval, že stavebný materiál, ktorý je v základoch rodinného domu, hospodárskej časti žalobkyne pri rodinnom dome nie je vhodný ako stavebný materiál do základov a na pojednávaní tento znalec ale konštatoval, že nerobil zisťovania o materiáloch, ktoré tvoria základy rodinného domu, nebral do úvahy, že pôvodne existoval odvodňovací funkčný žľab, ktorý žalovaní neoprávnene zasypali, a za týmto účelom ani nerobil potrebné šetrenia a dokazovania a preto záver, ktorý si osvojil súd prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalobkyňa konštatovala, že pred začatím výstavby rodinného domu žalovanými, bol jej dom bez akýchkoľvek problémov a preto aj navrhovala pribrať znalecký ústav, ktorý by vedel komplexne posúdiť príčinu zamákania v rodinnom dome žalobkyne, ako aj materiál, ktorý sa nachádza v základoch rodinného domu z oblasti hydrogeológie, keďže svedkovia potvrdili jej tvrdenia, a aj znalec E.. U. Q. uviedol, že percentuálny súvis medzi konaním žalovaných a zamákaním v rodinnom dome žalobkyne je vo výške 10%, čím percentuálny súvis približne zodpovedá stavu tesne pred realizáciou hydroizolácie a nie stavu, pred zasypaním odvodňovacej ryhy. Rovnako nesúhlasila s tým, že škoda, ktorú si uplatňovala nebola škodou reálnou, ale išlo o náklady v zmysle všeobecnej preventívnej povinnosti do budúcnosti, s apelom na listy, ktorými vyzývala žalovaných na odstránenie škody, ktorá jej vznikla, ktorú ale žalovaní neodstránili a ani nepodnikli žiadne kroky. Súd prvej inštancie preto nesprávne vyhodnotil skutkový stav veci a nebral súvis s učeným právnym posúdením veci. Aj keď žalovaná nemala problémy v rodinnom dome počas 50 rokov, žalovaní ale porušili stavebný zákon. Uviedla, že do vybudovania záchytných žľabov a zvodov zo severných striech rodinného domu žalobkyne v r. 2007, mala žalobkyňa prírodou vytvorený odvodňovací žľab pozdĺž celého domu, vytvorený dlhodobou činnosťou dažďovými vodami stekajúcimi zo striech cez prepadovú hranu strechy rovnobežnú cca 30 cm od muriva RD, približne do stredu pásu pozemku žalobkyne širokého cca 70-80 cm. Na tomto pase pozemku mala žalobkyňa tesne pozdĺž celého domu do výšky základu starej časti RD vybudovaný cca 30 cm ochranný betónový múrik zošikmený do odvodňovacieho žľabu. Tento múrik preventívne ochraňoval prísyp základov a týmto bránil bezprostrednému vnikaniu dažďových vôd do základov. Výškový rozdiel medzi hornou hranou základu starej časti domu, ako aj ochranným múrikom a dnom vytvoreného odvodňovacieho žľabu, bol cca 40 cm. Tieto opatrenia spoľahlivo plnili svoju úlohu počas celej svojej existencie, zo všetkých poveternostných udalostí i napriek tomu, že žalobkyňa nemala vybudované záchytné žľaby a zvodov zo severných striech RD žalobkyne. Tieto opatrenia zvládali akékoľvek veľké dažďové, alebo privalové vody. Voda rýchlo odtiekla a neurobila žiadne škody. Uviedla, že zmena nastala až po zásahu žalovaných svojou stavebnou činnosťou, ktorí predmetný odvodňovací žľab na pozemku žalobkyne zasypali najprv stavebným materiálom vysoko až na obvodové murivo rodinného domu žalobkyne na ochranný múrik a neskôr stavebnými úpravami

svojho dvora až nad výšku tohto múrika, čím trvale prerušili prirodzený odvod dažďových a povrchových vôd i napriek tomu, že im túto činnosť zabraňovali podmienky stavebného povolenia.

15. Rovnako napádala aj vypracovaný znalecký posudok s tým, že závery v znaleckom posudku sa vzťahujú na obdobie po vzniku škodovej udalosti a nie na obdobie, keď bol historicky prírodou vytvorený odvodňovací žľab a iné opatrenia na jej pozemku, keď ešte neboli znehodnotené činnosťou žalovaných, zásypom stavebným materiálom vysoko až nad základy rodinného domu žalobkyne a preto znalec vo svojom posudku vychádzal len z nepravdivých jednostranných a účelových informácií žalovaných a preto v celom rozsahu s vypracovaným znaleckým posudkom nesúhlasila. Z finančných dôvodov ale nedokázala uhradiť náklady spojené s pribatím znaleckého posudku, pričom bola oslobodená od súdnych poplatkov v konaní. Preto nevykonaním navrhovaného znaleckého posudku, súd prvej inštancie jej odňal právo na spravodlivý proces v znení citovaných rozhodnutí Ústavného súdu SR, ako aj judikatúry EŠLP. Navrhovala, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a jej žalobe vyhovel, prípadne aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedli, že žalobkyňa opätovne poukazuje na skutočnosti, s ktorými sa súd v odvolaní napadnutého rozsudku vecne správne vysporiadal a preto s jej tvrdeniami nesúhlasili a považovali ich za nedôvodné s apelom na to, že žalobkyňa na svojom rodinnom dome a hospodárskych budovách nemala do ich vytvorenia, ktorých náhradu nákladov si v tomto konaní uplatňuje, nainštalované ani žľaby a zvody na odvod dažďovej vody, čo mala mať vykonané a to na svoje vlastné náklady už pred začiatkom stavby nášho rodinného domu, kedy už aj vtedy boli zrejmé znaky po vlnutí stavebných konštrukcií a stien s opadaným murivom na rodinnom dome žalobkyne, keďže aj voda zo strechy jej rodinného domu a hospodárskej stavby vnikala dlhodobo do jej stavebných konštrukcií a spôsobovala postupné vlnutie konštrukcií jej rodinného domu, čo po vykonaní úprav zo strany žalobkyne prinieslo zlepšenie celej situácie. Nesúhlasili s tvrdením žalobkyne, čo aj vyplýva z dokazovania, že žalobkyňa neprikladala dlhodobo ochrane svojich stavieb pred zamokrením ani minimálnu pozornosť a preto drenážnu izoláciu okolo rodinného domu so súp. číslom 105 mala vykonať skôr, teda ešte predtým, ako oni v susedstve postavili rodinný dom. Rovnako nebrala do úvahy, že súčasné klimatické zmeny spôsobujú aj zásadné zmeny v hydrologických pomeroch a v poslednej dobe sú sprevádzané privalovými dažďami, ktoré spôsobujú rozsiahle škody na majetku a to aj v miestach, kde doposiaľ žiadne škody nevznikali, čoho dôkazom sú aj privalové dažde, pričom žalobkyňa do tej doby nemala žiadne zvislé, ani vodorovné izolácie stavebných konštrukcií na odvádzanie povrchových vôd. Uviedla, že v konaní bolo preukázané, že stavebný materiál základových konštrukcií rodinného domu žalobkyne, tufový kameň je stavebne nevhodný a to viac si vyžadoval precíznu ochranu inštalovaním zvislých a vodorovných izolácií. Poukazovali na záverečnú správu z hydrologického prieskumu, spracovaného spoločnosťou Geotom s.r.o. zo dňa 20.3.2016, ktorá potvrdzuje ich obranu (strana 12 ods. 1) t.j. že včas realizovaná drenáž okolo rodinného domu žalobkyne by zastavila kapilárne zlíňanie podzemnej vody z vrstvy piesčitej hliny. Tvrdenia o tom, že desaťročie rokov nemala problémy s vlnutím na svojom rodinnom dome je nepravdivé, nakoľko je to aj v rozpore so závermi vykonaného znaleckého dokazovania. Žalobkyňa mala vedomosť o nepriaznivej situácii s vysokou hladinou spodnej vody na dotknutých pozemkoch ako aj o tom, že tufový materiál použitý na stavbu základov a múrov jej rodinného domu súp. č. XXX je nevhodným materiálom a vyžaduje si dokonalú ochranu formou zvislých a vodorovných izolácií pred vnikaním dažďovej vody, pričom opomenutie včasného zhotovenia týchto izolácií zakladá zodpovednosť na strane vlastníka a nie susedov ktorí vykonali všetko potrebné, čo sa od nich vyžadovalo. Navrhovali, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny a priznal im plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaných uviedla, že žalovaní v rozpore so stavebným povolením realizovali výstavbu svojho rodinného domu, navyšovali výšku svojho pozemku, vyspádovovali svoj navýšený pozemok tak, aby dažďová voda stekala smerom k rodinnému domu žalobkyne a jej pozemku, čím zhutnili pozemok tak, že dažďová voda prirodzene nevsiakne do pôdy a k tomu všetkému ešte zasypali odvodňovací žľab žalobkyne s tým, že tvrdenie žalovaných o znakoch vlnutia stavebných konštrukcií a stien na rodinnom dome žalobkyne, s vypadnutým murivom, boli v konaní vyvrátené. Na pozemkoch žalovaných neexistuje žiadna hydroizolácia pozemku, keďže to v konaní nepreukázali. Od začiatku nerešpektovali odvodnenie pozemkov, čo pretrváva aj doteraz, čím sa dopustili protiprávneho konania s tým, že v celom rozsahu nesúhlasila s vypracovaným znaleckým posudkom. Preto navrhovala, aby do konania bol pribatý znalecký ústav. Žalovaní pri výstavbe rodinného domu boli povinní dodržiavať

všeobecnú prevenčnú povinnosť pri predchádzaní škodám, pričom súd jej vyrúbil vysokú výšku súdneho poplatku, s odmietnutím oslobodenia od platenia súdneho poplatku za znalecký posudok, čím porušil jej procesné práva. Navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že jej žalobe v celom rozsahu vyhovie, resp. aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Žalovaní vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne jej tvrdenia spochybňovali, keďže v konaní bolo nesporne preukázané to, že žalobkyňa nemala dlhé desaťročia na svojich nehnuteľnostiach umiestnené žiadne strešné žľaby a zvody, a sama si dlhodobo púšťala pod svoje nehnuteľnosti vlastné zrážkové a povrchové vody a teda navlhčovanie stavby rodinného domu má príčinu v nezrealizovaní ani minimálnych izolácií, ako aj v nevhodnom stavebnom materiáli, z ktorého je vybudovaný základ jej rodinného domu (tufová skala) a preto jej správanie, je ako preventívne opatrenie uskutočnené, čiastočnou drenážou rodinného domu so súp. číslom XXX, až v roku 2012, je dôkazom absencie primeranej opatrnosti z jej strany. Čo sa týka zhutnenia pozemku žalovaných, to bolo v časti vykonané tam, kde je dlažba okolo ich rodinného domu, keďže prevažná časť ich pozemku nie je zhutnená a je daná jeho prirodzená vsiakavosť. Tiež sú odvedené riadnym spôsobom všetky povrchové vody z ich pozemkov do verejnej kanalizácie. Žalobkyňa svojím konaním len vykonala konania prameniace z bežnej opatrnosti každého vlastníka nehnuteľnosti, ktoré ale nemôže prenášať na ťarchu žalovaných. V ďalšej časti sa podané vyjadrenie stotožňuje so skôr podanými vyjadreniami.

19. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedla, že čiastočná drenáž z roku 2012 bola vynútená reakcia, ktorú spôsobili žalovaní svojím bezohľadným konaním a ktorá bola investíciou, ktorú musela vynaložiť bez svojho zavinenia s tým, že apelovala na to, že z dôvodu porušenia stavebného povolenia a vybudovaním stavby vyššie o cca asi 50-75 cm oproti stavebnej dokumentácii, došlo k vzniku škodovej situácie, čím došlo k zasypaniu odvodňovacieho žľabu, ktorý plnil u žalobkyne svoju funkciu s tým, že skládka týchto štrkopieskov bola navyše vytvorená tak, že ju opreli na severný múr časti domu žalobkyne do výšky cca 80 cm a zasykali zvodný žľab, čo zabránilo prirodzenému zvodu dažďových vôd zberného žľabu na štátnom pozemku popri štátnej ceste a tak žľab neodvádzal spoľahlivo dažďovú vodu, keďže všetky opatrenia hydroizolačného charakteru sú urobené na pozemku žalovaných neodborne, bez odsúhlasenia projektovej dokumentácie a povolenia štátnej vodohospodárskej správy. Opätovne poukazovala žalobkyňa na svoj nesúhlas s konštatovaním znalca U. Q., o nevhodnosti materiálu použitého ako stavebný materiál do základov jej rodinného domu, keďže to objektívne znalec nezistoval s apelom na to, že takéto problémy pred výstavbou rodinného domu zo strany žalovaných nemala, prejavili sa až neskôr, keď žalovaní mali už hotovú a zastrešenú hrubú stavbu a dažďové vody zo strechy novostavby, ktorá dlho nemala zvodňovacie rúry a ani ríny, prispievala veľkým množstvom dažďových vôd do priestoru za dom žalobkyne. Uviedla, že aj keď žalovaní tieto ríny a čiastočne aj rúry rýchlo namontovali, avšak až po vzniku škodovej udalosti, na písomný príkaz stavebného úradu, tesne pred výstavbou hydroizolácie, pričom žalovaní im znemožňovali vstúpiť do priestoru pásu jej pozemku za jej domom, za účelom kontroly, čistenia odvodňovacieho žľabu, ktorý dotedy plnil funkciu odtoku dažďových vôd. Kvalita a účelnosť žalovanými vybudovanej tzv. kanalizácie odvedenia vôd z ich strechy a dvoru, bez projektu a súhlasu dozorného orgánu sa dá preveriť, bolo by to vhodné či je funkčná, pričom žalobkyňa je presvedčená o dôvodnosti podania predmetnej žaloby a trvá na návrhu na pribratie znaleckého ústavu, keďže nesúhlasí s vypracovaným znaleckým posudkom.

20. Žalovaní sa k tomu vyjadreniu žalobkyne už nevyjadrili.

21. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a § 380 ods. 1,2 CSP a to z hľadiska žalobkyňou uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP a dospel k záveru o nedôvodnosti ich uplatnenia.

22. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 2.6.2021 o 13.00 hod. č.dv. 212/ II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bola zverejnené dňa 19.5.2021 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP a § 379 ods. 1 CSP.

23. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v civilnom sporovom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

24. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je daný procesnými vadami konania, kde patrí aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

25. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP je v súdnej praxi daný vtedy, ak súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, k čomu je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami konania, najmä súd nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a nevykoná ani dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré boli už preukázané iným spôsobom alebo založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Neúplné zistenie skutkového stavu je odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť. Iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v spore spôsobilým odvolacím dôvodom. Zároveň musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

26. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

27. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a pod. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvedeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

28. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho

predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

29. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj procesného postupu súdu v konaní, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a to v rozsahu uplatnených námietok zo strany žalobkyne vymedzených v podanom odvolaní konštatuje, že sa stotožňuje so správnymi skutkovými závermi i právnym posúdením prejednávanej veci, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje a to aj čo sa týka výroku rozsudku o náhrade trov konania.

30. Odvolací súd nezistil, aby na strane žalobkyne došlo konaním súdu k odňatiu možnosti uplatnenia takých jej procesných práv, ktoré by mali za následok porušenie jej práva na spravodlivý proces, nakoľko priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je potrebné v konaní preskúmať s poukazom na čas podania takéhoto návrhu a dobu rozhodnutia, so zreteľom na procesný úkon, ku ktorému smeruje s tým, že v danom prípade o návrhu žalobkyne na oslobodenie od zaplatenia preddavku na trovy znaleckého dokazovania, súd prvej inštancie rozhodol uznesením na čl. 105 s tým, že v tom čase uznesením 7C/4/2015-105 z 18.11.2014 priznal žalobkyni oslobodenie od zaplatenia preddavku na trovy znaleckého dokazovania, čo aj správne zohľadnil súd v nepriznaní týchto trov štátu, v čase ich zaplatenia z prostriedkov štátu. Keďže žalobkyňa žiadala o oslobodenie od súdneho poplatku, týkajúceho sa zaplatenia preddavku na navrhované znalecké dokazovanie vypracovaním znaleckého posudku ústavom, ktorý by preskúmal skôr vypracovaný znalecký posudok, opätovne súd prvej inštancie preskúmal osobné a majetkové pomery žalobkyne v čase učinenia tohto procesného návrhu, pričom zistil, že v tom čase už nie je zákonný dôvod na oslobodenie žalobkyne od zaplatenia preddavku na navrhované znalecké dokazovanie ústavom, keďže majetková situácia žalobkyne sa zmenila a čo sa týka výšky preddavku, na ktorého zaplatenie súd žalobkyňu vyzval, odvolací súd len dopĺňa, že žalobkyňa tieto predpokladané náklady mohla uhradiť aj v splátkach, o čo ale nepožiadala s tým, že v prípade procesného úspechu v konaní, by jej náklady vynaložené na vypracovanie znaleckého posudku, so zreteľom na jej úspech v konaní, boli náhradou trov konania vrátené (viď uznesenie Okresného súdu Michalovce č.k. 7C 4/2014-335 zo dňa 28.11.2018 v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie č.k. 7C 4/2014-346 zo dňa 13.2.2019 a vydaným uznesením Okresného súdu Michalovce č.k. 7C 4/2014-368 zo dňa 25.4.2019 o nepriznaní žalobkyni oslobodenia od súdnych poplatkov v spojení s uznesením Okresného súdu Michalovce č.k. 7C 4/2014-382 zo dňa 8. júla 2019), pričom predmetné oslobodenie od súdneho poplatku sa v danom prípade vzťahovalo na vykonanie konkrétneho procesného návrhu, t.j. návrhu žalobkyne v zmysle § 253 CSP.

31. Odvolací súd uvádza, že v predmetnom konaní si žalobkyňa uplatnila nárok titulom náhrady škody s tým, že súd jej nárok právne posúdil aj odkazom na ust. § 415 OZ, § 417 ods. 1 OZ, taktiež § 419 OZ a § 420 OZ a nakoľko nemal za preukázané, aby zo strany žalovaných, žalobkyni bezprostredne hrozila škoda, prípadne, aby jej škoda protiprávnym konaním žalovaných vznikla, keďže uplatnená náhrada škody spočíva len v účelne vynaložených nákladoch na odvrátenie prípadnej škody, ktorú utrpela, prípadne ktorá by jej vznikla, ale nie z dôvodu protiprávneho konania žalovaných, keďže v konaní jednoznačne z výsledkov vykonaného dokazovania bolo preukázané, berúc zreteľ na znalecký posudok E.. U. Q. č. 93/2015 zo dňa 2.6.2015 na čl. 113 - 127 spisu, ako aj výpoveď znalca na pojednávaní pred súdom na čl. 259-262 spisu, že 90 % zamokrenie stien domu žalobkyne je spôsobených nezrealizovaním vodorovnej izolácie prvého nadzemného podlažia na rodinnom dome žalobkyne so súp. číslom XXX, Q. Č.. XXX/XX, najmä v staršej časti rodinného domu, ktorá bola podľa vyjadrenia vlastníka a odborného odhadu znalca zrealizovaná v období 1930-1954 s tým, že len 10% má súvis so zhutnením pozemkov žalovaných, pričom projektové dokumentácie rodinného domu žalovaných a stavebné povolenie korešpondujú s reálnym geodetickým vytyčením stavby žalovaných a súčasne vo vzťahu k geodetickému vytyčeniu nehnuteľnosti žalobkyne nie sú v rozpore a spĺňajú požiadavky na umiestnenie jednotlivých objektov žalovaných k existujúcemu objektu rodinného domu žalobkyne a sú v zmysle predloženej projektovej dokumentácie rodinného domu žalovaných. Znalec na pojednávaní taktiež potvrdil, že aj keby nedošlo k zasypaniu odtokového žľabu pri rodinnom dome žalobkyne, aj v takom prípade by došlo k zamákaniu rodinného domu žalobkyne, z dôvodu chýbajúcej zvislej a vodorovnej izolácie a to potiahnutím vlhkosti do jednotlivých častí stavieb, pričom miera spoluzavinenia žalobkyne je taká, že aj keď nemala problémy so zamáčaním, tak takéto preventívne opatrenia mala

vykonať s tým, že na streche rodinného domu a hospodárskej časti, ktorá je prístavbou rodinného domu žalobkyne nie sú ani inštalované zachytávače snehu a stavebný materiál, ktorý je v základoch rodinného domu hospodárskej časti žalobkyne pri rodinnom dome nie je vhodný ako stavebný materiál do základov.

32. Keďže žalobkyňa v konaní nepreukázala existenciu protiprávneho konania žalovaného, nedošlo ku kumulatívne naplneniu zákonných predpokladov titulom náhrady škody tak, ako to konštatoval v napadnutom rozsudku aj súd prvej inštancie, a keďže v konaní nebolo preukázané, aby práve protiprávnym konaním žalovaného došlo k vzniku škody na majetku žalobkyne, možno aj podľa odvolacieho súdu konštatovať, že žalobkyňou vykonané úpravy pri rodinnom dome len smerujú na zabezpečenie ochrany jej majetku - majetku žalobkyne a s poukazom práve na klimatické zmeny v súčasnom období aj v budúcnosti budú zabezpečovať ochranu jej majetku v prípade ak sú postačujúce, keďže znalec vo svojej výpovedi taktiež konštatoval, že stavebné úpravy teraz realizované na rodinnom dome a k prístavbe k rodinnému domu zo strany žalobkyne nie sú stopercentné a v budúcnosti môže dôjsť k vzniku ďalších porúch a to v prípade, ak budú dlhodobé dažde.

33. Vzhľadom k hore uvedeným skutočnostiam, keďže z obsahu odvolania žalobkyne sú zrejmé len skutočnosti, na ktoré poukázala už v priebehu konania, a s ktorými sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia aj náležite vecne správne vysporiadal, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkový stav, z ktorého vyvodil správne právne závery, ktoré sú odôvodnené v zmysle § 220 ods. 2 CSP, pričom súd stranám sporu neodňal právo na spravodlivý proces a preto napadnutý rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom, ako aj s opravným uznesením ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP s odkazom na § 387 ods. 2 CSP.

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným v 1. a 2. rade v odvolacom konaní proti neúspešnej žalobkyne priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nezistil naplnenie zákonných predpokladov v zmysle § 257 CSP.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3.0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).